

Vella po pošti:

Za celo leto naprej . . . 26.-
za en mesec . . . 2.-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.-
za ostalo inosemstvo . . . 35.-

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . 24.-
za en mesec . . . 2.-
V upravi preloži mesečno . . . 1-70

Sobota. Izdaja:

za celo leto . . . 7.-
za Nemčijo celoletno . . . 8.-
za ostalo inosemstvo . . . 12.-

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna poltirnata (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13 v
za trikrat . . . 10 v
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka: zahvale, osrtnice itd.:
enosolpna poltirnata po 18 vin.

Poslano:

enostopna poltirnata po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenšaj od-
delje in praznike, ob 5 uri pop.
Redna letna priloga Vosni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/II
Rokopisi se ne vračajo; nebrani pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn. herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Spor med katoličani.

V vseh katoliških deželah, izvenšaj morebiti Španijo, se opažata posebno v zadnjem času dve struji. Ker liberalno časopisje to reč izrablja, je treba, da jo nekoliko pojasnimo.

V Nemčiji, Franciji, Italiji in deloma tudi že v Avstriji se katoličani, kolikor se tiče sodelovanja v političnem in socialnem življenju, večinoma ločijo v bolj in bolj radikalne in v bolj in bolj oportunistične. Nas zanimajo neposredno bolj razmere v Nemčiji in pri nas.

V Nemčiji vlada med obema strujama nesoglasje zlasti glede dveh stvari: centra in krščanskih strokovnih delavskih društev. Centrum se, odkar obstaja, smatra in tudi sam izrečno proglaša kot »zgodnji politična« stranka, ki stoji na temelju ustave, to je verske in politične enakopravnosti vseh zakonito priznanih konfesij v Nemčiji in socialne pravičnosti. S tega stališča brani on katoliško vero in Cerkev v javnosti, ne pa kot »konfesionalna«, to je izključno katoliška stranka. To je pač iz taktičnih razlogov, ker centrum pravi, da bi v Nemčiji, koder so protestanti v večini, stranka pod samo katoliškim imenom bila na sumu, da je v vsakem pogledu od papeža in škofov naravnost odvisna in bi zato najbrže ne dosegala velikih uspehov na polju javnega življenja. V najnovejšem času pa radikalci (mi tega imena nikakor ne razumemo v slabem smislu) zahtevajo, da bi se centrum izrečno proglašilo kot izključno katoliška stranka. V spor, ki je vsled tega nastal, cerkev do danes ni posegla, kakor tudi prejšnje čase ni, ker pač centrum v svoji sedanjosti obliki cerkvi in katoliškem interesom v Nemčiji jako koristi. Če bo centrum vseskozi varoval korektnost v pogledu na vero in cerkev, najbrže kake izjave Svete Stolice ni pričakovati.

Veliko huji je boj zaradi krščanskih strokovnih delavskih društev. V teh društvih sodelujejo katoliški in protestantski delavci za svoje gospodarske interese, medtem ko obstaja tudi nekaj izključno katoliških delavskih društev. Med obema zvezama je nekaj konkurenčni boj; seveda je krščanska strokovna zveza, ki je veliko močnejša po številu svojih članov, na vrhu. Radikalci so začeli opozarjati, da se po njihovem naziranju v krščanskih strokovnih društvih opažajo principijelne zmotne, kakor da socialno vprašanje nima z verskim ničesar opraviti, da se propagira v njih »skupna krščanska podlaga« kot načelo in da so katoliški delavci vsled sodelovanja s protestanti v nevarnosti, da njihovo katoliško versko prepričanje zbledi. Obenem se je seveda agitiralo za pristop v izključno katoliško delavsko organizacijo. Vsled velike važnosti tega vprašanja in posledic, ki bi jih bil mogel ta spor roditi, je Sveti Oče posegel vmes z okrožnico »Singulari quadam«. Papež je proglašil, da je socialno vprašanje v prvi vrsti versko in moralno vprašanje. Oznail je nadalje kot ideal samo katoliške delavske organizacije, kar se tiče potrebnega sodelovanja med katoliškimi in protestantskimi delavci, pa je priporočil nekaj kartel. Vendar pa je Sveti Oče dejal, da krščanske strokovne delavske zveze, kakor v Nemčiji obstajajo, tolerira vsled posebnih razmer, ki v Nemčiji vladajo, da je le zadostno preskrbljeno za to, da katoliški delavci ne trpe na svojem katoliškem verskem prepričanju škode. To okrožnico so potem hemški škofje komentirali.

Sveta Stolica je s svojo okrožnico s svoje strani vsvarila popolno jasnost, vendar pa jasnost dejanskega še ni nastopila. Zdaj je nastal boj, kako je komentar škofov razumeti. Pristaši krščanskih strokovnih društev menijo, da smejo svojo organizacijo propagirati dalje, nasprotniki pa pravijo, da ne, ker je ta zveza zgolj tolerirana, kjer in v kolikor obstaja. Tudi vsi škofje ne stoji popolnoma na enakem stališču. Centrum je s svoje strani podal te dni izjavo, da smatra vse »radikalce« ali

»Quertreiberje«, kakor jim pravi, kot izven stranke stoječe in je proglašil v imenu strankarske discipline odločen boj proti njim. Reklo se je, da hoče centrum izzvati avtoritativno odločbo od strani Rima, centrum pa to odločno dementira, ker smatra stvar od svoje strani za popolnoma rešeno. Kako se stvar razvije dalje, pa ni mogoče proročati.

Spor se je zanesel tudi v Avstrijo med nemške katolike. Glede krščanskosocialne stranke same ni izrečnega boja, pač pa je nastal zaradi katoliškega »Volksbunda« na Dunaju, ki je podoben naši S. K. S. Z. Urednik lista »Oesterr. Kathol. Sonntagsblatt«, duhovnik Maus na Dunaju, doma iz Kolina, je napadal »Volksbund«, češ, da ni zadosti katolišk, da stoji na stališču oportunistov, ki so znani pod imenom »Kölnische Richtung«, kolinska struja, da socialnega vprašanja ne podreja avtoriteti vere in cerkve itd. »Volksbund« se je zato obrnil do Svetega Očeta. Ta je po državnem tajniku izdal te dni pismo, v katerem pravi, da mu je »Volksbund« v spomenici »na najformalnejši in izrečni način« zagotovil, da smatra socialno vprašanje v prvi vrsti kot versko in moralno vprašanje in da nikakor ne namerava uvesti v Avstriji sistema interkonfesionalnih delavskih strokovnih organizacij, ki samo na Nemškem izključno vsled tam vladajočih posebnih razmer niso nedovoljene. Zato papež »Volksbund« hvali, odobrava in blagoslovja, kar pa se tiče spora v celoti, ga Sveti Oče označuje kot »zelo resno vprašanje«, katero rešiti si pridržuje on sam v sporazumu z avstrijskimi škofi. (Nemška prestava tega laškega pisma v »Reichsposti« ni povsem točna.) Na podlagi tega je dunajski nadškof dr. Piffl Mausau zaukazal, da odselej naprej ne sme »Volksbund« očitati, da ni zadosti katolišk, če ne, bo proti listu nastopil.

Stvar stoji torej zdaj tako: Sveti Oče je izjavil, da »Volksbund«, kakor se razvidi iz njegove lastne spomenice, ne pripo-roča v Avstriji interkonfesionalne delavske strokovne organizacije, ki jo Sveta Stolica edinole v Nemčiji tolerira. Nadškof je vsled tega Mausu prepovedal trditi o namenih »Volksbunda« nasprotno. Temu se mora Maus seveda pokoriti. Če bi pa kaka katoliška organizacija res propagirala sistem interkonfesionalne strokovne organizacije in sploh zagovarjala princip, da cerkev glede socialnih vprašanj nima avtoritativne besede, potem seveda kritika nikomur ni zabranjena, najmanj od strani Svete Stolice, ki je čisto jasno izrekla, kakšno je njeno principijelno stališče. Za katoličane bi morala biti zdaj stvar jasna.

PISMO SV. OČETA DUNAJSKEMU NADŠKOFU.

Prečastiti gospod knez nadškof!

Sv. oče je na svojo največjo žalost slišal o globokosegajočih razlikah v mnenju in o vznemirjenju, ki se je v zadnjem času pojavilo med avstrijskimi katoličani. Nič manj ni bil sv. oče začuden in nič manj mučno ga ni zadelo, ko je zvedel, kako zelo krivo se je tolačila vsebina in obseg besedi, ki jih je bil sv. oče govoril v čisto privatni avdienci nasproti neki znani dunajski osebnosti, in kako se jim je hotel pripisati pomen končnoveljavne odločbe v važnih vprašanjih, glede katerih si je pa sv. oče nasprotno sam sebi pridržal, da jih preišče v sporazumu s prečastitim episkopom te države.

Ko je dalje Nj. Svetost natančno pregledal spomenico, katero mu je pred kratkim izročil gospod dedni grof Ferdinand Trauttmansdorff kot predsednik »Katoliške ljudske zveze«, — mi je dal prijetni nalog, Vam, prečastiti gospod nadškof, naznaniti njegovo največje veselje nad čustvi, izraženimi v spomenici, čustvi otroške udanosti do Sv. Stolice in popolne pokorščine nasproti njenim ukazom. V resnici se gori omenjena zveza ne zadovoljuje s tem, da najodločnejše zametuje vsak kriv nauk ali tendenco, zlasti v socialnih in političnih vprašanjih in popolnoma odbija od sebe misel, da bi se s »interkonfesionalnih društev odprla vrata v te

katoliške dežele — sistemu, o katerem je Nj. Svetost razsodil, da pod gotovimi posebnih okoliščin za gotove dežele (Nemčija! Ur.) ni nedovoljen —, marveč priznava vrhu teča v soglasju s ponovnimi učnimi naznanili Sv. Stolice, da socialno vprašanje nikakor ni zgolj gospodarsko, marveč v prvi vrsti versko in pravno vprašanje in v tem oziru podvrženo sodbi in avtoriteti cerkve; in ljudska zveza si stavi nalogo na vseh poljih javnega življenja po katoliških načelih energično sodelovati za uresničenje krasnega programa Sv. očeta »Instaurare omnia in Christo«.

Zato Nj. Svetost hvali in vzpodbuja ta izvrstna prizadevanja »Katoliške ljudske zveze«, blagoslovja odlične osebe, ki jo vodijo, in ne dvomi, da se bodo mogli avstrijski katoličani, držče se teh zdravih načel in prizadevanj si za njihovo izpeljavo pod vodstvom svojih zakonitih pastirjev, — zmagovito boriti za zmagovalne resnice, za blagor cerkve in domovine in za zveličanje duš, katere zlasti v današnjih dneh zalezujejo številni in močni sovražniki.

Z izrazom odkritosrčnega in odličnega spoštovanja kot Vaš, prečastiti gospod, udani

R. Card. Merry del Val m. p.

VELESILE O EGEJSKIH OTOKIH. — TURCIJA SE JE UDA LA.

Dne 14. t. m. so vročili poslaniki in zastopniki Avstro-Ogrske, Italije, Velike Britanije, Francije, Nemčije in Rusije glede na Egejske otoke turški vladi v Carigradu noto glede na Egejske otoke, ker sta se 1. novembra 1913 Turčija in Grška podvržili glede na to vprašanje pravoreku velesil. Velesile so odločile, da mora Grška otoka Imbros in Tenedos vrniti Turčiji, ostale zasedene Egejske otoke pa obdrži Grška. Turčiji se vrne otok Castelorizo. Grška ne sme novih otokov utrditi in da varuje mohamedanske manjšine na otokih. Grško so pa poleg tega velesile še obvezale, da ji otoke končno veljavno se-le nakažeje, ko zapuste grški vojaki Albanijo in otok Sasseno in se obveže, da se po velesilah vsvarjenemu stanju v Albaniji ne bo upirala. Dne 1. marca se morajo grški vojaki umakniti iz Case Korice in z otoka Sasseno; umikanje iz Albanije mora biti 3. marca končano s tem, da se grški vojaki umaknejo iz Case Delvino. — Kakor se iz Carigrada poroča, odgovori Turčija na noto danes in se omeji zgolj na protest. Glede na razsodilo velesil piše oficijozno turško glasilo »Jeune Turc«: V težavnem položaju, v katerem se zdaj nahajamo, nas ne sme voditi jeza ali nevolja, če sta tudi utemeljeni. Odgovor Turčije velesilam bo moral naglašati, kakšna krivica se je zgodila Turčiji in mora navesti sredstva, s katerimi razpolagamo, da se storjena krivica popravi. Glavni smoter Turčije mora biti, da se država reorganizira.

AVSTRILJSKO-LAŠKO PRIJATELJSTVO.

V Pulju trdijo, da obišče to spomlad avstro-ogrsko eskadra nekatera laška pristanišča, naka bo laška eskadra obiskala Pulj, Zadar, Šibenik in Kotor. — Mi temu prav ne verujemo.

Dnevne novice.

+ Klubova seja deželnih poslancev S. L. S. je danes ob pol 5. uri zvečer.

+ Stara binavščina. Liberalna stranka je zopet navdušena za liberalno in enako volilno pravico. To navdušenje ji je prišlo takoj, ko sta zastopnika vlade in veleposestva izjavila, da je vpeljava splošne in enake volilne pravice za deželne zbornice absolutno izključena. Brez teh dveh faktorjev je sploh ustavna izprememba nemogoča. Zato pa vpijejo liberalci: »Klerikalci so izdali splošno in enako volilno pravico. Mi liberalci pa zahtevamo splošno in enako volilno pravico, ki je naš politični ideal itd.« Sleparija!

+ Volilna reforma in liberalci. Lojalno je S. L. S. v deželnem zboru ponudila roko strankama opozicije — liberalcem in Nemcem — da se izvede temeljita reforma volilnega reda za kranjski deželni zbor. To reformo so že leta 1908. govorniki vseh treh strank priznali kot nujno potrebno in se je izvolil celo odsek, ki naj bi izdelal predlogo za deželni zbor. Dr. Lampetov nujni predlog v deželnem zboru je bil soglasno sprejet. S. L. S. je odkrito opozorila na vse nedostatke sedanjega volilnega reda. Odgovor od liberalne strani je bil pa primeren značaju te stranke. V odsek je poslala liberalna stranka — Ribnikarja in dr. Ravniharja. Ze s tem je liberalna stranka udarila v lice vsem, ki si žele reda na Kranjskem. Ribnikarjeva in dr. Ravniharjeva osebnost sta pač garancija za lojalno razpravo. Odgovorni urednik »Naroda« in junak izza »Dana« — to sta bila »parlamentarja liberalne stranke. Njijun nastop je bil tudi tak, da je morala v prvi seji že S. L. S. po svojih zastopnikih odgovoriti, da se na tak način ž njo ne razpravlja. Deželni glavar je sklical nato načelnike stranke. Načelnika liberalne stranke dr. Tavčarja ni bilo k posvetu. Mesto njega sta prišla resnicoljubni »Narodov« urednik dr. Ravnihar in dr. Novak. Ze iz tega se je zopet razvidelo, da liberalna stranka neče miru. Kar sta govorila, je bilo naravnost frivolno in žaljivo za S. L. S. K temu je prišla resonanca v liberalnem časopisju. Sirovo pisanje liberalnega časopisa kaže, da je liberalna stranka daleč od tistega političnega nivoja, na katerem se začne tisto občevanje, ki je običajno med olikanimi ljudmi in ki je tudi predpogoj za vsako politično obravnavanje. V soboto je pisal »Narod«: »Po dogodkih v včerajšnji seji odseka za revizijo deželnega volilnega reda je pač popolnoma jasno, da na kako sporazumljenje sploh ni misliti in je torej celo stvar smatrati za izjalovljeno.« Tako piše glasilo stranke, ki bi imela bolj v interesu svojih lastnih pristašev, kakor v interesu javnosti največ vzroka, da bi sama iskala sporazuma. Teža razuma liberalna stranka nima, in mi sedaj pač ne moremo nič drugega, kakor konstatirati to dejstvo, ki bo brez dvoma imelo svoje posledice.

+ Za enakopravnost našega jezika.

Koprsko glavarstvo je vsled naredbe cesarskega namestnika uvedlo štirijezične štampilje po vseh uradih namesto dosedanjih nemško-laških. Lahje se razburjajo in napovedujejo protestne shode. Upati je, da se centralna vlada ne splašja kakor ima sicer navado, če Lahje in Nemci zakričijo, kadar se skušajo izvesti državni temeljni zakoni. Pri tej priliki bi bilo želeli, da se jezikovne razmere pri državnih uradih po vseh jugoslovanskih deželah sploh in tudi na Kranjskem revidirajo, ker vlada v tem oziru velika zmeda in samovoljnost. Tudi vprašanje krajevnih imen, ki se je večkrat načelo, naj bi se zopet urgiralo. Pravice si je treba priboriti, izlepa nam je ne da nobeden.

+ Cvenka jim je zmanjkalo. Podlegli

so mariborski mladoliberalci s starini vred. Vsaj tako sklepamo iz naznanila »Narodnega Lista«, ki je izšel v soboto, ko pravi, da bo imel odslej »Narodni List« posebno »mariborsko prilogo«. Zmagal je torej dr. Kukovec. Kakor se je govorilo, so nameravali mariborski mlado- in staroliberalci izdajati svoje posebno glasilo. Pogajali so se že za neko nemško tiskarno. Upreči so mislili tiskarja Lampreta iz Kranja v svoj nov tiskarski voz. A cvenka, ljubega cvenka jim je zmanjkalo. In postali so gg. Kejžar, dr. Rosina et Comp. ponižni in so se pokorili generalu dr. Vekoslavu, ki je radi življenja »Narodnega Lista« energično nasprotoval »hudoobnim naklepom« mariborskih mladinov in starinov. A to so si Mariborčani izgovorili, da bo »Mariborski Glasnik« urejal železniški uradnik Kejžar. Potegoval se je za to sinekuro sicer tudi dr. Rosina, a zmagal je mladina — Kejžar. — Mariborska okolica, sedaj si rešena!

+ Delavsko gibanje. S 15. februarjem je ustanovilo štajersko okrožje Jugoslovanske Stokovne zveze v Mariboru pose-

bno delavsko tajništvo. Za tajnika je nameščen znani delavski organizator in predsednik Zveze Slov. Mladeničev g. Vekoslav Zajc iz Velenja. Delavski tajnik bo pomagal ustanavljati nove skupine in plačilnice J. S. Z. in bo sploh pospeševal našo krščansko delavsko organizacijo. Pozivamo naše rodoljube, da naznanijo štajerskemu okrožju J. S. Z. v Mariboru, če je treba kje prirediti delavski shod, ustanoviti skupino ali kaj potrebne ukreniti za tolpotrebno delavsko organizacijo. Pisma se naj naslavljaajo: Načelstvo štajerskega okrožja Jugoslovanske Stokovne zveze v Mariboru (uredništvo »Slovenskega Gospodarja«). Na delo!

— **Tiskarska stavka.** Pogajanja med tiskarstvom in tiskarji so toliko dozorela, da po naših tiskarnah pričnemo najbrže jutri z delom.

— **Štajerski deželni zbor** je sklican za dne 18. febr. ob pol 11. uri dopoldne. Delovni program bo obsegal računske sklepe dežele, predlogi glede lokalnih železnic, začasni proračun, vodno pravo, finančne predloge mesta Gradec, postavbo o obč. posredovalnih uradih in več manjših predlogov. — Delovni čas bo obsegal najmanj 14 dni. — »Slovenski klub« ima jutri, v korek zvečer v Gradcu klubovo sejo.

— **Srbi in Trst.** Belgrajski »Odjek«, glasilo samostalno-radikalne stranke, v uvodnem članku reagira na izjavo nekega neimenovanega uglednega belgrajskega politika, ki je v intervjuu z dopisnikom tržaškega »Il Piccolo« med drugim rekel, da mora Trst ostati italijanski. List opozarja na silne narodne boje Slovencev in Hrvatov v Istri, Gorici in Trstu proti Italijanom in pravi, da morejo le nevedni iti preko tega in Trst priznati Italijanom. — Beležimo kot kronisti.

— **Zakon velja tudi za vojno ministristvo.** Cesar in kralj je potrdil zakon, da imajo mesta na Hrvaškem in vsi kraji sploh izključno hrvatsko ime. To je postava, ki velja zdaj za vsakega. »Verordnungsblatt« für das k. u. k. Herr« pa rabi dosledno dalje nemška imena. To je tem manj zakonito, ker rabi »Verordnungsblatt« za mesta na Ogrskem izključno ogrska imena. Vojno ministristvo bi bilo pač v prvi vrsti poklicano ravnati se po postavi, ki nosi ime najvišjega vojnega gospoda!

— **Hrvatski in slovenski poslanci** istrskega deželnega zbora so se 13. t. m. zbrali v Trstu in se posvetovali o položaju, ki je nastal vsled razpusta dežel. zbora. Predsedoval je dr. Leginja. Zaključki niso za javnost.

— **Huda jim prede.** Urednik »Učiteljskega Tovariša« piše v listnici uredništva v št. 7 z dne 13. februarja tovarišu »Veteranu« z ranami: »Upravništvo lista je moralo poštno-hranišničnemu uradu plačati za čke 24 K, prejelo je pa zanje doslej K 1.60. Kadar bo list iz »vode«, takrat pa dobi vsak naročnik kar po 5 čekov zastoj.« To so pa hude reči! Prosim vas, polovica februarja je že preč, v blagajni pa naročnine 1 K 60 vin.

— **Slovenska ravnopravnost v Istri.** Glasilo puljske laškobiralne kamore »Il Giornaleto« je bil v četrtek zaplenjen radi nekega članka, v katerem je napadal vladu radi uvedbe štirijezičnih napisov in pečatov v Istri. Z omenjenim listom se v tej stvari prerekati, bi se reklo prazno slamlo mlatiti. Ravno državni uradi so dajali Istri do danes lice nemško-laške dežele, kar pa Istra ni nikdar bila. O tem pričajo številke, Istra šteje po zadnjem ljudskem štetju preko 168.000 Hrvatov in več nego 55.000 Slovencev, medtem ko so Lahov našli le nekaj čez 147.000. Pri tem bodi omenjeno, da so se Lah sami šteli in da se sme po vsej pravici trditi, da je v tej zadnji številki nekaj tisoč Hrvatov in Slovencev vmes. Številke kažejo dosti jasno, da Istra nima laške večine, ker je Hrvatov in Slovencev za 76.000 duš več. Kdor pogleda te številke, mora sprevrediti, da se Lahom z uvedbo štirijezičnih napisov in pečatov na, oziroma v državnih uradih ne bo godila nikaka krivica. Konečno bodi še omenjeno, da bodo povsimal štirijezični napisi in pečati v krajih, kjer ni niti enega Laha ali Nemca, med tem ko ne bo nikjer štirijezičnih napisov in pečatov, da bi v istem kraju ne bilo tudi Hrvatov ali Slovencev. Iz tega sledi, da je v Istri hrvaških in slovenskih napisov povsodi potreba, medtem ko se tega o laških in nemških ne more trditi.

— **Imenovanje.** Deželni šef za Bosno in Hercegovino je imenoval za računskega revidenta v devetem činovnem razredu rač. oficijala Ivana Stegnarja.

— **Umrla je** v Gorici soproga c. kr. poštnege uradnika v pokoju gospa Marta Skaria roj. Jeran.

— **Delradacija pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Spljetu.** Iz Dalmacije poročajo: Pred 8 dnevi je pobegnil iz Spljeta uradnik podružnice Ljubljanske kreditne banke, Franc Dedel. Po Spljetu pravijo, da se gre za veliko poneverbo.

— **Umrla je** v št. Vidu nad Ljubljano včeraj zjutraj trgovka gdca Josipina Kafol. Pogreb bo jutri zjutraj ob 8. uri.

— **Velika vojaška in civilna smuška tekma,** ki se je vršila včeraj 15. t. m., v Bo-

linju, je nadvse izborna uspela ter se ni pripečila niti najmanjša nezgoda. K oficirski tekmi se je prijavilo 14 častnikov; k patrolni tekmi moštva je bilo pripravljenih 19 patrol in sicer pešpolka 17. iz Celovca, pešpolka 19. iz Tolmina, pešpolka 27. iz Ljubljane, gorskega artiljerijskega regimenta iz Beljaka, domobranskega pešpolka 4. iz Celovca in domačega polka št. 27 iz Gorice in Ljubljane. Za civilno smuško tekmo se je prijavilo 11 tekmovalcev in sicer 3 tekmovalci iz Reke (Reški ski-klub), 3 iz Mojstrane, 1 iz Trsta, 2 iz Jesenic, 2 iz Ljubljane, ljubljanski športni klub. Tekmovalci so že zarana nastopili pot k startu in se je najprvo vršila civilna tekma iz Bače. Dolgost proge 5 km. Prvi je prišel na cilj znani smuški športnik Badiura, ki je prevozil progo v 19 min. in 33 sekundah. Drugi je bil jurist Ernest Rabič iz Mojstrane, 20 min. in 22 sekund, tretji Gregor Klančnik iz Mojstrane, četrti Karol Mencinger iz Jesenic, peti St. Tominšek iz Ljubljane. Točno ob 11. uri se je pričela tekma častnikov, ki je bila na 9 km dolgi progi vsled snežnih razmer, težavnega terena, zelo naporna. Zmagali so, kakor je bilo pričakovati znana zmagovalna trojka domačega bramborskega pešpolka iz Ljubljane, ki je tudi minulo nede'jo odnesla prve cene na Semeringu. Prvi je bil poročnik Šešerko v 40. min. in 54 sek., drugi poročnik Werrlein 41 min. in 47 sek., tretji praporščak Werrlein 41 min. in 57 sek., četrti poročnik Jul. Ringel 42 min. in 22 sek., peti poročnik Pauliser. **Velesanimiva** pa je bila tekma vojaških patrolj. Tekmovalni predpisi so določili, da mora voziti cela patrolja, obstoječa vsaka iz treh mož, skupno in se določi čas šele takrat, ko je tretji mož ene patrolje pasiral cilj. Ob pol 1. uri dopoldne se je zapazila prva patrolja in kmalu potem so privozile v malih intervalih v jako lepem tempu vse patrolje, ki so bile popolnoma oborožene (Feldausrüstung). Patrolje, ki so vozile po 9 km dolgi progi, so dosegle naravnost sijajne čase. Prvo ceno je dobila patrolja c. kr. gorskega artiljerijskega polka št. 3 iz Beljaka, ki je v lepi obliki in tempu vozila skozi cilj v 37 minutah in 44 sekundah. Drugo ceno si je priborila patrolja domobranskega pešpolka št. 27 iz Ljubljane v 43 min. in 38 sek., tretjo ceno patrolja istega pešpolka drugega bataljona iz Gorice v 44 minutah, četrto ceno patrolja istega pešpolka in bataljona v 46 minutah, peta je bila patrolja pešpolka kralj Belgijcev št. 27 iz Ljubljane, šesta patrolja pešpolka kralj Belgijcev št. 27 iz Ljubljane v 51 minutah. Vodstvo tekme je bilo v rokah odličnega strokovnjaka znanega športnika gospoda stotnika Blaschke iz Gorice. Vojaske vodstvo je imel zastopnik kornega poveljstva nadporočnik pl. Hennevoegel iz Murav. Ob pol 4. uri popoldne so se zbrali vsi udeleženci in tekmovalci v dvorani hotela Triglav, kjer se je vršila razdelitev daril. V imenu prireditelja Deželne zveze za tujski tujski promet in turistiko na Kranjskem je pozdravil navzoče načelnik ravnateljstva g. dr. Papež, ki je v kratkih besedah omenil razvoj zimskega športa v Bohinju, kateri vsako leto močno narašča in z zadovoljstvom konstatiral veliko udeležbo, povdarjal privlačnost Bohinja za južne dežele in čestital zmagovalcem. Pozdravi vse navzoče, predvsem podpolkovnika pl. Vojnoviča, zastopnika kornega poveljstva, vse častnike in pridno moštvo. Posebno se je potem zahvalil vodstvu tekme g. stotnik Blaschke in vsem funkcionarjem, ki so opravljali težavno službo, starterjem inženirju Skaberne in dr. Franc Zupanc, kontrolorjem, gg. dr. Mühleisen, dr. Hubert Souvan, zapisnikarjem dr. Vončina in dr. Munda in stonerjem (časomerec) Alfonz Mencingerju. Nato je razdelil zastopnik Deželne zveze darila med tekmovalce civilnega vodstva ter oddal besedo podpolkovniku pl. Vojnoviču, ki je v lepo vznesenih besedah nagovoril častnike in moštvo ter razdelil častna darila in nagrade za vojaštvo. H koncu se je zahvalil prireditelji tako izbornu uspele tekme Deželni zvezi za tujski promet.

— **»Bauernschreck«** v mariborski okolici. Dne 13. t. m. popoldne se je pojavil »kmečki strah« pri Sv. Križu nad Mariborom, kjer je kmetu Jakobu Pajtlar, p. d. Propnik na Šobru raztrgal 11 ovac. Pregrizel jim je grla. Ljudje so na pastirjevo vpije pritekli na pomoč in so zver s Križa pregnali. Med prebivalstvom vlada razburjenje. Ali je zver ali kak hud pes, se ne ve.

— **Princ Wied** dobi avstrijsko jahto. V nedeljo je priplula v vojno lukso v Pulj jahta vojne mornarice »Taurus«, katere se je dosedaj nahajala pred Carigradom na razpolago tamošnjemu našemu poslaniku. Vzrok, da je jahta »Taurus« priplula v vojno lukso je, da se morajo z največjo naglico preurediti mobilije notranjih prostorov in druge nujno potrebne poprave. Vse poprave morajo biti do 20. t. m. gotove, narkar bo »Taurus« odplul v Trst. Iz zanesljivega vira se čuje, da je jahta »Taurus« namenjena za albskega kneza Wieda.

— **Kraj vedne nesreče** se sme imenovati Fala pri Mariboru, kjer stavijo elektrarno. Zadnji četrtek je domnevana slepa dinamitna patrona, ko se je nenadoma sprožila, zadela 46 let starega delavca Fr.

Kirboso tako nesrečno, da mu je razklala čelo, nos in lica. Siromak je izgubil tudi desno roko. Reveža so prepeljali v Gradec. Politčna oblast mariborska pa bogatašem na ljubo ne zgane z mazincem, da bi se bolj varovalo življenje ubogih in še obenem slabo plačanih slovenskih delavcev. Seveda kakemu nervoznemu plavokrvnežu ne smeš niti prsta pokazati, pa boš kaznovan, a milijonarji se smejo igrati z življenjem uboge delavca kakor jim milo in drago.

— **Mornarični atašej v Parizu.** Cesar je imenoval za mornaričnega atašaja pri avstro-ogorskem poslanstvu v Parizu korvetnega kapitana grofa Otona Welsheimba. Največ vzroka, da se je to mesto ustanovilo in zasedlo, leži v sredozemskomorski politiki, kjer se tudi naša država čuti poklicano vmes govoriti. Vsekakor bo postalo to mesto mornaričnega atašaja najbrže v doglednem času eno najvažnejših mest te vrste.

— **Preprečena nesreča.** Zadnji četrtek bi se med postajama Poljčane — Ponikva skoro pripetila grozna nesreča. Nek kmet je peljal z obloženimi sanmi čez tir. Kljub napornemu trudu se kmetu ni posrečilo, spraviti živino in sani s tira, a od daleč je že sopihal hlapec brzovlaka. Očividno je bilo, da se bo zgodila grozna nesreča. V zadnjem hipu se je posrečilo vlakovodji, ustaviti vlak.

— **Izpremembe v armadi.** Generalni major nadvojvoda Peter Ferdinand, poveljnik 49. pehotne brigade je imenovan za poveljnika 25. pehotne divizije. Iz zdravstvenih razlogov je odvzeto poveljstvo 2. armadnega (dunajskega) zbora generalu pehote vitezu Zieglerju, za njegovega naslednika je imenovan general pehote Blaž Schemua, poveljnik 16. (dubrovniskega) armadnega zbora, 16. zborna poveljstvo bo vodil podmaršal Vaclav Wurm. Za eno leto je vpokojen vojaški oskrbnik v Pulju Mihael Tausig. Podpolkovnik Vladimir Pirnat je imenovan za poveljnika trdnjavskega artiljerijskega polka št. 3; podpolkovnik Ljudevit Pengov pa za poveljnika trdnjavskega artiljerijskega bataljona št. 1.

— **»Pettauer Zeitung«,** nov nemški list za spodnještajerska mesta in trge prične v kratkem v Ptuju izhajati.

— **V konkurzu** je Jožef Macuh, krojaški mojster v Mariboru.

— **V Domžalah** delajo na c. kr. pošti vse po predpisih.

— **Nesreča.** Težko se je ponesrečil včeraj 63 let stari posestnik iz Podželj pri Kamniku. Prišel je pod voz med konje in dobil težke poškodbe na glavi.

— **Mrtvega so našli.** Dne 14. t. m. so našli mrtvega 52 let starega Jakoba Laznika, posestnika in strojarskega pomočnika na Vrhniki. Okrog 5. ure popoldne so ga videli sosedje prihajati nekoliko opitega domov; ker so bila pa hišna vrata zaprta vsled odsotnosti njegove žene, je šel v hlev, kjer so ga ob pol 8. uri zvečer našli mrtvega. Laznik je oče štirih že doraslih otrok. Zadnja leta je bil zelo udan pijači.

— **V parku streljal na žensko.** V soboto je v Gorici trgovec Franc Pahor streljal v mestnem parku na neko žensko. Ženska je pobegnila. Baje je Pahor radi nje zabredel v velike dolčove.

— **Skušnjo za zidar.** mojstra sta napravila pred izpraševalno komisijo pri deželni vladi v Ljubljani gospoda: Leopold Oblak, zid. mojster in betonski podjetnik v Jasenu pri Ilirski Bistrici in France Brezinger, zid. polir iz Morskega pri Kanalu na Goriškem; oba sta absolventa obrtne šole v Ljubljani.

— **Pruski princ izžvižgan.** V kavarni »Quarnero« na Opatiji je godba igrala nek komad, ki ga je komponiral pruski princ Albrecht Joachim, ki se je kot kopališni gost tudi nahajal v kavarni. Občinstvo pa je komad izžvižgalo in je princ Albrecht s svojo soprogo naglo zapustil kavarno.

— **Poštna pošiljatve brez voznega listka.** Predsednik dunajske trgovske in obrtne zbornice je predložil trgovinskemu ministru dr. pl. Schusterju spomenico, da naj bi se odpošiljale poštna pošiljatve do pol kilograma brez voznega listka proti 20 vin. poštne, kar je že v Nemčiji uvedeno.

— **Zdrava občina.** Javor pod Ljubljano šteje 500 prebivalcev, pa od 4. maja leta 1913 do danes 12. februarja 1914, torej nad 9 mesecev že grobokop počiva. Služba javorskega grobokopa ni težavna. V letu 1913 je izkopal le tri majhne koticke miru. Smrt ima tudi dosti starih na razpolago: 5 v 80. letu in čez, 12 od 70. do 80. leta, 24 od 60. do 70. leta, pa jim je prizanesla. Naj jim še to leto in naprej. — Dne 20. febr. bo minilo tri leta od zadnje poroke.

— **Pomorske družbe.** Severno nemški Lloyd in Hamburg — Amerika Hapag družba, katerih interesi so precej slični, sta sprevredili, da je mogoče avstrijsko izseljeniško vprašanje v njihovo korist le na ta način ugodno rešiti, da se združita z drugimi večjimi pomorskimi družbami, ki so dosedaj izvažale izseljence iz Avstro-Ogrske. Ravno te dni se vrše na Dunaju z avstrijsko in v Budimpešti z ogrsko vlado to-

zadevna pogajanja. Pridobili so za to svojo idejo tudi Avstro-Amerikano, ki je hotela, odkar je ugasnila slava »Canadian«-linije, pri avstrijski vladi uživati nekako monopolni izseljeniški privilegij. Avstro-Amerikana se je torej nehala pogajati in vse tri družbe bodo, ko bodo preštudirale različne načrte v teku kakih 10 dni, predložile avstrijski in ogrski vladi soglasno oferto zaradi izseljevanja iz Avstrijsko-Ogrske. Severnoatlantska konferenca se bo podaljšala za pet let in nameravana konvencija se misli skleniti za petnajst let. Registriranje izseljevanja bo izročeno seveda Avstro-Amerikani, ki misli v Galiciji in drugih deželah ustanoviti več novih agencij. Ravno tako se bodo vozni listki prodajali na ime skupne družbe. Ti ozir. izseljenci se bodo potem razdeljevali po posebnem ključu med omenjene družbe. Ostale družbe, ki so dosedaj tudi izvažale izseljence iz Avstro-Ogrske, se bodo odškodovale s fiksnimi letnimi kvotami. Razume se, da bo pri tej pomorski zvezi odpadla vsaka konkurenca in da se bodo izvozne cene neprimerno zvišale.

— **Svarilo! Slovskim Spodnje-Korošcem** kar dežuje raznih nemških oznanil, cenikov, ponudb od vseh vetrov. Najbolje je napisati: »Nerazumljivo! — Nazaj!« ter pošti vrniti. Zadnji čas bega ljudstvo neki »deutscher Effekten Verein« iz Amsterdamu (!) ter obljubljuje gotovo srečo in zboljšanje gnotnega položaja, samo da se kupi jo nemške srečke. V lastnem interesu vsakega posameznika je, da se ne spušča v take kupčije.

— **Davčna in kazenska pomilostitev** v noveli k zakonu o osebnih davkih. V sobotni številki uradne »Wiener Zeitung« je bila objavljena novela o osebnih davkih, zakon, s čegar vsebino in postankom se je pečala javnost že več let. V krogih davkoplačevalcev so se posebno razmotrivali in kritizirali izpremembe v davčni lestvici, znatno zvišanje davka prostega ekstenstencnega minima, kakor tudi mnogoteri drugačni oziri na gnotno šibkejšje elemente, temu nasproti pa zopet povišek za manj obtežena gospodarstva, — ta povišek je javnost po krivem nazvala »davek za samce«, — mnoge določbe, ki naj zagotovijo v polnem obsegu pravice strank v priredbenem in kazenskem postopku, posebno pa uvedba takozvanega obveznega pogleda v knjige in podelitev obširne pomilostitve. V resnici je uvedba obveznega vpogleda v knjige novo sredstvo za ugotovitev dohodka davkoplačevalcev. Od te nove uvedbe v zvezi z obširno amnestijo je pričakovati, da se bodo tudi tisti davčni zavezanci, kojih ravnanje dosedaj ni bilo odkritosrčno, v bodoče zavedli svojih državljanskih dolžnosti glede neposrednih osebnih davkov. Po členu II. novele o osebnih davkih se nanaša pomilostitev na občno pridobnino, rentnino, dohodnino, plačarino, na hišni davek in na vojaško takso. Kdor v bodoče glede nobene teh davščin ne bo namenoma zakrivil kak prestopke, temu se ni bati za preteklost niti naknadne izpremembe pravomočno izvršenih odmer, niti uvedbe kazenskih preiskav glede navedenih davščin, — naj si je tudi pred razglasitvijo novele o osebnih davkih podal napačne davčne napovedi, ali pa da sploh ni vložil napovedi in izjav, katere bi po zakonu moral podati. Pri pomilostitvi se ne bo delalo razlike, je-li so po zakonu prepovedana dejanja ali oprostitve res povzročile, da se davčni predpis popolnoma ali delno ni mogel izvršiti ali ne. Ako pa zadene davčnega zavezanca v bodoče kaznen radi kakega namenoma izvršenega prestopka, zakriviljenega po razglasitvi novele o osebnih davkih glede kake zgoraj imenovane davščine, bi izgubil seveda do brote amnestije za zadnja tri leta. Splošna odveza (generalni pardon) obstoji tedaj za vso preteklost, ampak le za one, ki bodo v bodoče zadoščali v polnem obsegu svojim davčnim dolžnostim. Člen II. novele vsebuje nadalje še dalekosežne olajšave za tiste davkoplačevalce, proti katerim že tečejo davčno kazenske preiskave v prvi ali drugi instanci. Te določbe zanimajo, kar se lahko z zadovoljstvom povdarja, pač le tesen krog davčnih zavezancev. Razen tega se bodo davčni zavezanci, ki so sedaj v preiskavi, obvestili od preiskovalne oblasti še posebej tako o koristih, ki so zanje nastale za amnestijo, kakor o korakih, potrebnih za doseg te koristi. Obe novosti — amnestija in možnost vpogleda v knjige — bodeta imeli gotovo določilen vpliv na prihodnji razvoj davčne prirabe in na bistveno in trajno izboljšanje razmerja med davkoplačevalci in državnimi organi. Pričakovati se da, da bi ti organi ne bodo več primorani davčne zavezance šele z opetovanimi očitki, vabili in izpraševanji opominjati na odkritosrčno izpolnjevanje svojih dolžnosti. Davčne izjave bodo imele veliko večjo važnost za odmero in bodo tvorile zato zanesljiv in tedaj tudi sigurnejši temelj priredbe. V isti meri pa se bo seveda tudi povišala odgovornost napovednikov za pravilnost napovedb.

Kupujte le vžigalice: U korist obznejim Slovincem!

Ljubljanske novice.

Ij Seja odbora S. K. S. Z. se prične danes ob pol 7. uri zvečer.

Ij Klub obč. svetnikov S. L. S. ima sejo jutri ob 8. uri zvečer.

Ij Občinski svet ima izredno sejo v sredo, dne 18. svečana 1914 ob šestih zvečer v mestni dvorani. Dnevni red: Poročilo o dopisu županovem glede najetja novega mestnega posojila za zgradbo novega poslopja III. mestne deške ljudske šole, za obrežne zidove ob Ljubljani in za zgradbo mestne mrtvašnice veže; poročilo upravnega odbora mestnega pogrebnega zavoda o dopisu županovem glede ustanovitve tega zavoda; poročilo klavničnega ravnanstva o prošnji mesarske zadruge glede spremembe klavnične regulative v zadevi kavcij za teleta; o prošnji posestnikov ob Linhartovi ulici za podaljšanje mestnega vodovoda v tej ulici. Tajna seja.

Ij Osebene novice s pošte. Jožef Kurent, c. kr. poštni nadkontrolor, službuje pri c. kr. poštnem uradu Ljubljana 1, je imenovan za c. kr. poštne nadoskrbnika pri c. kr. poštnem uradu Ljubljana 2.

Ij Premješčen je profesor verouka č. g. 1r. Franc Perne iz Kranja na 1. drž. gimnazijo v Ljubljani.

Ij Ustavljena preiskava. Vsled ovadbe gđne Kamile Theimer uvedena preiskava proti dr. Oražnu, dr. Trillerju in nadporočniku Auerju je ustavljena. Nadporočnik Auer je izpuščen iz preiskovalnega zapora. Dognalo se je, da je bila ovadba plod bolnih živcev in da je od začetka do konca temeljila le na izmišljotinah.

Ij Umrla je vdova sodnega sluga Marjeta Janša, mati usmiljene sestre Jožefe.

Ij Začetek koncerta Valborge Swärdströmove. »Glasbena Matica« ustreza drage volje po časopisih izraženim željam občinstva ter naznanja, da se bo koncert Valborge Swärdströmove v četrtek, dne 19. t. m. pričel šele ob 8. uri (in ne ob pol 8. uri). Ker je zanimanje za ta koncert vsestransko, priporočamo sl. občinstvu, da se pravočasno preskrbi z vstopnicami.

Ij Strelski klub. Ker se je od več strani izrazila želja za ustanovitev strelskega skuba, zato se vrši dne 17. febr. ob 8. uri zvečer v gostilni gospe Češnovar v Koldvorskih ulicah tozadevni sestanek. Somišljeniki, prijatelji lova, prisrčno vabljeni.

Ij Češka industrijska banka v Ljubljani. Kakor se nam poroča, ustanovi Češka industrijska banka v Ljubljani svojo filijalko, ki začne kmalu poslovati.

Ij Od vlaka pri Litiji povoženo dekle umrlo. V dež. bolnici je umrla 16 let stara Neža Jordan, o kateri smo poročali, da jo je vlak povozil pri Litiji.

Ij Z okna na cesto je skočila 15 let stara vlagalka pri Bambergu Viktorija Rozman, stanujoča na Radeckega cesti št. 1. Prepeljali so jo v bolnico.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Blaž, mestnega stražnika vdova, 64 let. — Gašpar Pečar, zasebnik, 78 let. — Franciška Janesch, šivilja, 81 let. — Marija Bogme, krojačeva hči, 3 dni. — Josipina Banko, bivša molarica, 85 let. — Franciška Gogala, užitarica, 63 let. — Cecilija Vrenko, služkinja, 38 let.

Ij Kurji tatovi v Rožni dolini. V Rožni dolini je bilo zadnje dni pokradeno v kurnjake več strankam in pokradenih nad 50 kosi različnih pasem. O tatovih ni sledu.

Ij Izgubilo se je izpričevalo III. b razreda I. drž. gimnazije z začetnimi črkami F. L. na poti od Mestnega trga do pošte. Kdor ga najde, naj ga blagohotno izroči uredništvu »Slovenca«.

SMRTNA KOSA.

Znani vodja Slovkov na Ogrskem, Vladimir Hurban, je umrl. — V Varšavi je umrl guverner Poljske, general Skalon.

Razne stvari.

Tiskarska organizacija in socialna demokracija. Tiskarska strokovna organizacija je naravnost vzorno urejena, kar se tiče skrbi za blaginjo njenih članov. V njej je izvedeno zavarovanje za starost in onemoglost, za vdove in sirote ter skrb za bolne in brezposelne člane. Zato je tem neodpušnejše, če se taka organizacija postavi v službo stranke, ki zanjo ni ničesar storila. V Avstriji je 90 do 95% tiskarskih pomočnikov v organizaciji, ki seveda nikakor niso vsi socialnodemokratskega mišljenja. Soc. demokracija se je znala polastiti vodstva te organizacije in tiskarji drugega prepričanja se doslej niso temu uprli. Tako se je zgodilo, da je vodstvo meni nič tebi nič dorovalo za soc. demokratske volilne namene po 20, 30 tisoč kron itd. in milijone truda prihranjenega denarja vtaknili v soc. demokratsko podjetje. In sedaj so tiskarje pognali v štrajk — ne v njihovo korist, pač pa v izključno korist soc. demokratske stranke, ki je po svojih zaupnikih hotela dobiti v svojo oblast tudi meščanske obrate in bi rada na račun meščanskih listov spravila kvišku soc. demokratsko časopisje.

Proti štrajku so se iz tiskarskih vrst tako izpočetka dvigali glasovi, ki se pa niso mogli uresničiti, ker se pač vsako drugačno mnenje, nego je imajo soc. demokratski voditelji, takoj zatre. Za to jim služi priprosto sredstvo: Pravila. V pravih se namreč nahaja neka točka, ki določa, da se more izključiti član, ki na kakoršen koli način škoduje koristim društva. »Na kakoršenkoli način!« To je jako raztegljiva določba, da bi je nobena oblast ne bila smela poizdati. Kajti, če najde soc. demokratsko vodstvo »kakoršenkoli« vzrok, potem dotičnik zleti iz organizacije. Da bi se na »kakoršenkoli« način ne pregrešili proti koristim organizacije, se večina tiskarjev boji pokazati svoje protisocialnodemokratsko mišljenje in ker se volitve na povelje vrše »z vsklikom«, — je pomočnikom vzeta vsaka možnost, da bi dosegli izpremembo smeri v strokovni organizaciji. Tajne volitve z volilnimi listki se soc. demokratje boje, da si drugače tako vne-majo za tajno volilno pravico. Ako bi se bil kak tiskar ob sedanjem sporu postavil na stališče, da ni soc. demokrat in odklonil sodelovanje, — potem bi bil tak »vzrok« tukaj, da bi zletel iz strokovne organizacije in izgubil vplačane doneske, ki pri starejših članih dosežajo tisoče kron. Kje je tu svoboda prepričanja? Tiskarska organizacija bodi cvetoča ustanova za blaginjo svojih članov, ne pa soc. demokratsko bojno društvo.

Cesar Viljem postal drvar. Nemški cesar Viljem se je spravljal nad drva. V njegovih gozdih v Sans Sonci park bo podrl ali razcepil vsaki dan pol klaftre drv. Zdravnik je dal mogočnemu cesarju Viljemu II. ukaz, da mora od danes naprej delati, da se mora bolj pregibati in potiti, če hoče doseči starost. Najel je delavca in tako podirata, delavec in cesar drevje, vlečeta dolgo žago in cepita drva za v peč. Cesar je nervozen in ne more spati in sekanje drv je gotovo zanj dobro zdravilo.

Masarykovi spisi prepovedani v Rusiji. Ruska cenzura je prepovedala v Rusiji nemški prevod Masarykovih spisov o filozofiji ruske vere in zgodovine, ki jih je izdal Masaryk v dveh zvezkih.

Brezžična telegrafija med Evropo in Ameriko. V terek in sredo minulega tedna sta bili Evropa in Amerika prvič zvezani s pomočjo brezžične telegrafije v razdalji 6500 km. Hanoverska brezžična postaja se je zvezala s postajo v Tukertonu.

Nova zlata polja v Sibiriji. Kakor poročajo ruski listi, so odkrili 55 km od Vladivostoka velika zlata polja.

Boj z volkovi na življenje in smrt. Strašen boj so prestali vojaki honvedskega huzarskega polka v Velikem Varaždinu. Nekaj huzarjev, ki so bili brez orožja, je šlo pod vodstvom službojočega desetnika po premoč v vojaško skladišče, ki leži zunaj mesta. Huzar Pavel Horgos je tekel naprej, da odpre vrata. Kar ga napadejo trije volkovi. Branil se je z železnim drogom in klical na pomoč tovariše, ki so jih pa medtem že tudi volkovi napadli. Med vojaki in volkovi se je nato vnel boj na življenje in smrt. Desetnik je z revolverjem streljal in enega volka zadel, a lačni volkovi še niso zbežali. Končno se je vojakom kosrečilo, da so zbežali v skladišče; volkovi so nato v bližnji gozd zbežali. Huzar Horgos je strašno razmesarjen, ker so mu volkovi iz rok in iz nog iztrgali kose mesa tako da so ga morali oddati v garnizijsko bolnišnico.

Zvest službi do smrti v plamenu. Iz New Orleansa poročajo, da so na malem parniku »Gem« opazili ogenj, ki se je hitro razširjal, da je 20 moč močna posadka na vso moč gasila. 65letni kapitan Barry je sam krmaril proti obrežju in ni kljub dimu in ognju svojega mesta zapustil. Ko je zavezil parnik na obrežje, je bila posadka rešena, kapitan je pa umrl.

Brezžičen brzojav Berolin-New York. Veliki berolinski in newyorkski listi so 12. t. m. ponoči prvič potom brezžičnega brzojava korespondirali.

Ubožnica zgorela. V Hilomanciji, guberniji Kuopio, je zgorela ubožnica. Pet oseb je zgorelo, veliko jih je nevarno ožganih.

SLOVENSKA STRAŽA.

— Triletnica Slovenske Straže v Sv. Križu pri Trstu. Podružnica Slov. Straže pri Sv. Križu je praznovala v nedeljo in ponedeljek, to je 1. in 2. t. m. triletnico svojega obstoja. Prostorna dvorana pri Maglaju se je oba dneva napolnila do zadnjega kotečka. Cerkveni pevci so izvršili svojo nalogo naravnost častno. Tamburši, ki so začeli svirati še-le pred nekaj meseci, so pod spretnim vodstvom g. Srečko Venier pokazali, da so zmogli igrati najtežje skladbe. Ginljiv je bil nastop malih otročičev, ki so junaško zapeli Mlade vojake in prednašali deklamacije. Povrh tega so dekleta igrale v nedeljo igro samo za ženske vloge in v ponedeljek so predstavljali fantje »Dr. Vseznala in njegovega slugo Štipko Tičarja«. Obilo smeha je povzročil čevljarjev kuplet. Zastopnik centralne

ga odbora Slovenske Straže g. odvetniški kandidat Fran Jez je v ponedeljek v zbranih besedah izrekel najtoplejšo zahvalo vsem tistim, ki so tekom treh let pripomogli k takemu uspehu te podružnice Slov. Straže, katere otroški vrtec šteje letos že 80 otrok. Neumorno se je trudil g. župnik Furlan. Brez njega gotovo ne bi bilo pri Sv. Križu še danes podružnice Slovenske Straže. Nato omenja g. govornik marljivo vrtnarico gospodično Julko Wirk, ki s tako vestnostjo in vztrajnostjo že skozi vsa tri leta vodi otroški vrtec, katerega število tako narašča, da v sedanji šolski sobi ni več prostora zanje. Po programnih točkah so se zbrali v dvorani pri pogrnjenih mizah odlični člani Slovenske Straže in se zabavali v družbi trž. in nabrež. gostov ob sviranju tamburšev. G. župnik Furlan se je zahvalil vsem sodelovalcem prireditve. G. Čok je povdarjal zasluge g. župnika za Slovensko Stražo. G. Jez je vzpodbujal k razširjanju podrobnosti dela Slov. Straže. G. ravnatelj Ferjančič je napival mladim fantom, ki so s svojim nastopom pokazali, da so se oklenili z vso odločnostjo katoliško narodnega dela. Domačin in odbornik podružnice g. Donšek se je zahvaljeval Slovenski Straži v imenu malih otročičev za vse, kar jim je dobrega storila. G. predsednik podružnice Tence je končno izrazil željo, naj bi vsakdo kolikor mogoče agitiral za to društvo, ki je v tako kratkem času storilo toliko dobrega.

Zadnje vesti.

ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR IN SLOVENC.

Celje. Na zborovanju pristašev Slovenske ljudske stranke, ki se je včeraj tukaj vršilo, se je z ozirom na nameravano občinsko volilno reformo za mesto Gradec sklenilo pozvati klub slovenskih poslancev v deželnem zboru, da ne dopusti razpravljanja in sklepanja o tej reformi preje, dokler se ne sestavi in reši volilna reforma tudi za mesta Celje, Ptuj in Maribor po podobnih načelih.

SMRTNA KOSA.

Kočevje. Župnik Ivan Karet v Nemški loki (Unterdeutschau) je včeraj nenadno umrl, neposredno po končani popoldanski službi božji. — Pogreb bo 17. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Tulln. Tu je umrl prior Maltežanov Henrik princ Lichtenstein.

Berolin. Tu je umrl predsednik Zveze nemških igralcev Herman Nissen.

Monakovo. Ravnatelj bavarskega narodnega muzeja dr. Hans Stegermann je umrl.

VELIKANSKO OGORČENJE PROTI NO- VEMU VINSKEMU DAVKU NA GORIŠKEM.

Gorica, 16. febr. Včeraj je priredila S. L. S. v goriskem okrajnem glavarstvu: v Gorici, Dornbergu in v Šmartnem pri Kojškem v Brdih protestne shode proti novemu davku na mošt in vino. Shodov se je udeležilo do 5000 mošt, med katerimi je vladalo velikansko ogorčenje proti dežel-nemu odboru, ki predlaga nov davek na mošt in vino. Kmetje so vsi pokonci. Že sedaj se je vino težko prodajalo, kako bi se šele odslej, ko bi stopil nov davek v veljavo in cena vinu zelo poskočila. Gorškega kmeta bi zadel s tem velikanska katastrofa.

ČEHI IN NEMCI.

Praga. Nemci so 15. t. m. tu na shodu protestirali, ker je vlada v predlogu za spravo med Nemci in Čehi predlagala, da naj se smatra Praga za enojezično češko mesto.

Praga. Češke stranke so sklenile, da bodo v terek ob spravni pogodajanjih pri grofu Stürgkhu postopale skupno.

Praga. Pod vodstvom dr. Kramara je tu 15. t. m. zboroval mladočeški strankarski zbor. Sklenili so, da se udeležijo spravni pogodajanj in da bodo zahtevali enakopravnost Čehov z Nemci.

BERCHTOLD ODLIKOVAN.

Dunaj. Cesar je podelil grofu Berchtoldu veliki križ Štefanovega reda in ga sprejel danes v avdijenci.

NOVA BALKANSKA ZVEZA.

(Sprava z Rumuni na Ogrskem razbita.) **Dunaj.** »Information« pravi, da sedaj že najnavejši med navnimi pravijo, da je nova balkanska zveza, na katere čelu stoji Rumunija, gotova stvar. Nova balkanska zveza bo z orožje nastopila proti vsakemu, ki bo poiskoval motiti bukaški mir. Nova balkanska zveza, ki stoji pod rusko patronanco, bo v gotovih slučajih zaveznica Rusije in desno krilo Rusije. Kdor tega ne vidi, je neozdravljivo slep. — Skupaj s to vestjo, prihaja poročilo, da so se pogajanja Tisze za spravo z Rumuni razbila. Bati se je, da bo sedaj rumunsko iredentistično gibanje na Ogrskem silno narastlo.

BULGARIJA OSTANE MIRNA.

Solija. »Volja« piše z ozirom na grožnje s srbske in z grške strani, ki se potom Bukaresta na Bulgarijo navedljajo. Te grož-

nje v Bulgariji ne bodo učinkovale in bi jih morala rumunska država sama zavračati, ker so brezmiselne. Bulgarija zavzema miroljubno stališče in zato nima Rumunija povoda, da brani koristi tretjih.

SRBIJA IN GRČIJA.

Belgrad. Grški prestolonaslednik Jurij se je 14. t. m. ob 11. zvečer odpeljal iz Belgrada. Slovesa na kolodvoru so se udeležili prestolonaslednik Aleksander, kraljev generalni pobočnik min. predsednik Pasić, vojni, finančni, trgovski in minister javnih del, dvorni maršal, pobočniki in ordonanci častniki kralja in prestolonaslednika in drugi dostojanstveniki. Grškega prestolonaslednika spremlja do meje prideleni mu srbski polkovnik Tufedžić in en tajnik zunanega ministrstva.

EGEJSKO VPRAŠANJE.

Carigrad. Turčija je velesilam na njihov sklep glede pripadnosti egejskih otokov odgovorila, da obžaluje, da velesile niso vpoštevale življenjskih koristi Turčije in naznanja, da se bo še nadalje prizadevala zagotoviti si uresničenje svojih zahtev. — V Parizu se z vso gotovostjo trdi, da Turčija ne bo posegla po orožju, ker je brez vsake moči.

GRČIJA ZAVEZNICA SRBIJE.

London. »Daily Telegraph« poudarja, da je kralj Peter srbski na slavnostnem banketu v čast grškemu prestolonasledniku včeraj rabil v svoji napitnici kralju Konstantinu grškemu besede: »Moj dragi in zvesti zaveznik«.

ZA OSTREJŠI NASTOP RUSIJE V ZUNANJIH ZADEVAH.

Peterburg. Na shodu državnih svetnikov, poslancev in profesorjev je poročal general Druhinin o vojni pripravljenosti Rusije. Na shodu so sprejeli zelo ostro resolucijo, ki med drugim izjavi: Demonstrativna odjenljivost in nesposobnost ter slabost ruske diplomacije v celi vrsti vprašanj o Albaniji, Silitriji, Skadru, Odrinu, misiji nemškega generala Limana itd. se ne more upravičevati ne z ozirom na notranji položaj Rusije in tudi ne z izgovorom, da Rusija ni popolnoma za vojsko pripravljena. Če se ta politika nadaljuje, mora razpasti prestiž Rusije v Evropi in v Aziji in škoditi trojnemu sporazumu. Brezpogojno se za to zahteva, da se kurz ruske zunanje politike izpremeni.

VOHUNSTVO V RUSIJI.

Peterburg. V Zvancu, podolska gubernija, so zaprli sedem premožnih trgovcev, ki so osumljeni vohunstva. Izgnali so jih v narimsko okrožje, osem tudi vohunstvu osumljenih oseb je pa pobegnilo. Zdaj so pa pozvali osumljenice nazaj in jih bo redno sodišče sodilo.

IZPREMEMBA V RUSIJI.

Carsko Selo. Car je sprejel včeraj novega ministrskega predsednika Gorenikina v daljši avdijenci.

POT PRINCA WIEDA.

Benetke. Tukaj je pripravljena ladja »Quarto«, ki bo spremljala avstrijsko jahto »Taurus«, na kateri se bo peljal princ Wied v Albanijo, v Drač.

BOLEZEN V NEMŠKI CESARSKI RODBINI.

Berolin. Nemški prestolonaslednik je nevarno obolen za boleznijo v grlu.

SAZONOV TUDI ODSTOPI?

Pariz. »Temps« izjavlja, da kljub vsem nasprotnim vestem, po njegovih poročilih iz Peterburga namerava Sazonov iz zdravstvenih razlogov odstopiti.

JUSTIČNI MINISTER SE USTRELIL.

Buffalo. Tukajšnji justični minister Kemedik, ki je zapleten v neko podkupovalno afero, se je ustrelil.

ZMEDE V MEHIKI.

Mehiko. Vladne čete so bile od vstašev občutno porazene.

STAVKA MORNARISKIH ČASTNIKOV.

Madrid. Iz Bilbao se poroča, da prično častniki na trgovskih parnikih stavkati. Družbe so izjavile, da se glede na sporne točke ne podvržejo razsodbišču.

JULES VEME NA INDEKSU.

Bruselj. Tukajšnji listi poročajo, da je poleg Maeterlincka prišel na indeks tudi Jules Veme.

SNEŽNI VIHARJI V NEW YORKU.

London. Iz New Yorka se poroča: Snežni viharji v New Yorku še vedno divjajo. 20 oseb je zmrznilo. Parniki, ki prihajajo v London iz Amerike, poročajo, da divjajo na Atlantskem oceanu strašni snežni viharji.

Boljša

kuharica

išče službe pri kakšnem gospodu. Ponudba naj se pošljejo pod št. 100 pošto ležeče, Ljubljana.

Izjava.

473

Ker nekdo širi neutemeljene in neresnične vesti glede zdravljenja moje žene po g. dr. Ipavicu, izjavljam, da so te vesti brez vsake podlage, kar priča dejstvo, da je moja žena ozdravela.

Viktor Cenčič.

422

Učenec

ki ima veselje za podobarsko in pozlatorsko obrt v starosti od 14 do 16 let, se sprejme takoj pri Ivanu Buh, Vrhnika.

PES se prodaja!

Bernhardinec, visok 70 cm, star 1½ leta po zelo nizki ceni. Kupci si ga lahko ogledajo v 3 dneh pri lastniku Leopoldu Grah, zavetišče Cesarja Jožefa, Stara pot 3, Ljubljana.

509

Posamezne

Favoritne potrebščine in kroji

se dobijo pri trvdki

M. Ranft, Ljubljana
Marin trg 3.

Trgovina s potrebščinami za krojače, belim blagom in pleteninami.

Favoritne potrebščine se vpošiljajo le proti predvpošiljavi denarnega zneska s pošilno vred.

Novo izšlo:

Favorit-album 90 v.
Album perila (za mladino)
85 v in za vsak zvezek 10 v. pošt.

Za osnujoče se

automobilno podjetje,

katerega rentabiliteta je dokazana, se iščejo

interesentje

z vložki od K 500 naprej. Vprašanje pod »Auto 510« na upravo lista.

Slavni

podružnici „Janus“

Gradec

Janusov dvorec

Kot izvršitelj oporoke po umrlemu ž. g. Janezu Mraku, župnemu upravitelju v Sp. Idriji, se Vam zahvalim za sočno izplačo njegovega komaj pol leta obstoječega zavarovanja za življenje.

V Idriji, dne 12. februarja 1914.

Msg. Mihael Arko,
mestni župnik in dekan

506 kot upravitelj Mrakove oporoke.

Organist

seccilijaneec, z dobrimi spričevaji, oženjen, izkušen krojač, išče službo, prevzame tudi službo cerkvenika. Nastop lahko takoj. Naslov pove iz prijaznosti uprava lista pod št. 418. (Znamka.)

Dobrodočja GOSTILNA

v bližini večjega mesta, z gostilniškim in zelenjadnim vrtom, tudi za mesarja pripravna, se prodaja. Cena 30.000 K, izplačati je 17.000 K. Naslov pove uprava „Slov. Gospodarja“ pod št. 50 v Mariboru.

Trgovski pomočnik

specerijske stroke, vojaščine prost, se sprejme pri trvdki A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta.

443

Kurzne cene

dne 14. februarja 1914.

Državne rente.	K	h
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	83	85
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan.—jul.)	83	80
4% avstr. velj. papir. renta (febr.—avg.)	87	—
4% avstr. velj. sreb. renta (april—okt.)	88	15
4% avstr. zlata renta, davk. prosta	106	75
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	84	10
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	83	80
4% ogr. renta v zlatu	101	15
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910.	82	85
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913.	91	—
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko dež. posojilo iz l. 1888.	—	—
4 1/2% kranjsko dež. melior. pos. iz l. 1911.	95	—
4 1/2% kranjsko dež. banke	95	—
4% bosansko dež. posojilo	84	25
4% obveznice Rudol. železnice	85	75
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	92	75
4% obveznice dol. železnice	—	—
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1860, po 500 gld. a. v.	1620	—
4% drž. srečke iz l. 1860, po 100 gld. a. v.	440	—
Drž. srečke iz l. 1864, po 100 gld. a. v.	680	—
Drž. srečke iz l. 1864, po 50 gld. a. v.	353	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870, po 100 gld.	273	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	282	—
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	242	50
Baz. lika budimp. iz l. 1886, po 5 gld.	27	25
Ljubljanske srečke po 20 gld.	61	—
Rudeči križ avstr. iz l. 1882, po 10 gld.	51	50
Rudeči križ ogr. iz l. 1882, po 5 gld.	31	75
Rudeči križ ital. iz l. 1885, po 25 hr.	45	—
Jos. v. srečke iz l. 1888.	15	—
Turške srečke	228	—
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888.	29	—
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	643	75
Avstro-ogr. banka	1955	—
Anglo-avstr. banka	547	50
Dunajsko bančno društvo	534	25
Jadr. banka	44	—
Ljubljanske kreditna banka	467	—
Union banka	612	25
Zivnot. banka	282	—
Avstr. Lloyd	633	—
Drž. železnica	719	10
Južna železnica	106	40
Alpine	847	50
Skoda	779	—
Valute.		
20 frankov	19	66
20 mark	23	49
Sterling	24	—
Rubelj	253	50

Vsa tozadevna po asnila se dobe tudi v podružnici c. kr. priv. avst. kred. zavoda v Ljubljani.

Sprejem

404

opravnika (majerja)

z družino, na moje planinsko posestvo, združeno z gostilno. Dotičnik naj bode vaje kmetkemu delu, goveji živini in konjem. Dober zaslužek zagotovljen. Ponudbe pod »Pridnost in treznost 440« na upravnistvo „Slovenca“.

Jugoslovanska zavarovalna družba za življenje in požar, išče zanesljive in agilne

akviziterje

Oferte treba poslati na adresu: „Jugoslovani“ poštni predal 50. Ljubljana.

Hiša

enonadstropna, z vrtom, prav blizu farne cerkve na Vranskem pripravna za penzionista se pod ugodnimi pogoji, takoj prodaja. Naslov pove izve pri upravnistvu Slovenca pod št. 480.

Učenec

ključavničarske ali kleparske obrti, ki dovrši v kratkem svojo učno dobo, lahko takoj vstopi kot

volonter

v elektrarno Jos. Kogovšek-a nasled. v Idriji, da se nadalje izobrazbi v električni stroki. Prednost imajo domačini.

Lepo Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, jedilne shrambe in pritliklin, se po ceni odda za majev term. na Kongresnem trgu 3, Wolfova ul. v I. nadstr. Več se izve istotam pri hišnici

Popravila šivalnih strojev
se izvršujejo v v naših delavnicah točno in stvarno. 362
Singer Co. del. družba šivalnih strojev.
Največja in najstarejša trgovina s šivalnimi stroji v Avstriji.
Ljubljana, Sv. Petra: cesta št. 4. — Kranj, Glavni trg 119. — Novomesto, Veliki trg 45.

Iščemo za bližnji nastop povsem zanesljivega mlajšega

pisarniškega uradnika

z dobro izobrazbo, popolno večje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter strojepisja. Reflektanti naj pošljejo pismene ponudbe na

M. Fischl-a sinovi.

tovarna drož, sladarna in rafinerija špirta.

Celovec.

Celovec.

Huda zima je!

Kje se dobe

drva za kurjavo

suha bukova in mehka?

Dobijo se skozi celo leto vsaki dan v največji za logi veletrgovine z vrh. vestnim lesom

A. Konec

Ljubljana, Karolinska zemlja 22, pri Dolenjskem mostu. Telefon 325.

Prodaja se lepa pritliklina

hiša

obstoječa iz 2 sob, kuhinje, in drugimi pritliklinami ter s precej velikim vr. om v Novem Vodmatu pri Ljubljani. Naslov pove upravnistvo „Slovenca“ pod št. 466.

zdravniško priporočeno kritvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4-50. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermouta, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

2631

V globoki žalosti naznanjamo vsem ostalim sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti gospe

Jožefe Banko

ki je včeraj ob 1/2 3. uri previdena s sv. zakramenti v starosti 85 let mirno in vdano v Go podu zaspala.

Pogreb bo v torek dne 17. t. m. ob 1/2 4. uri iz hiše ž. g. Kolodvorska ulica št. 18 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše se bodo darovale v raznih cerkvah.

Ljubljana, dne 16. februarja 1914.

508

Globoko žalujoči ostali.

L. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Krojaška obrt v Kamniku.

Priporočam se v vsakovrstno izdelovanje oblek za gospe in dečke po najnovejšem kroju. Izdelujem tudi obleko za čisto duhovščino in talarje po najnovejšem kroju. Postrežba točna. Cene zmerne.

Ivan N. Potočnik.

C. kr. m. n. s. r. v. o. za deželno brambo na Dunaju. Departement XII. št. 160 ex 1914.

Objava

glede dobave topničarskih materialij za c. kr. deželno brambo.

Ministrstvo za deželno brambo namerava zagotoviti dobavo različnih topničarskih materialij in opravnih vrst za leto 1914 potom javne obravnave in vabi tem potom k vlaganju pismenih ponudb, ki naj se vložijo najkasneje

do 19. februarja 1914.

ob 10 uri dopoldne pri imenovanem ministrstvu (vložni zapisnik).

Te dobave zadevajoča objava, iz katere je posneti vrsta in število dobavnih predmetov, pouk o sestavi ponudb in splošni dobavni pogoji, je bila dobesedno objavljena v „Slovenec“ z dne 13. februarja 1914. št. 35.

Na Dunaju, v januarju 1914.

Od c. kr. ministrstva za deželno brambo.

Lepo se obleče

lahko vsak gospod, ki naroči sukno za obleko od priznane razpošiljalnice sukna

Karl Feifig, Olomuc.

Vzorci najfinejšega blaga za moške in ženske obleke za pomladno in poletno sezono se na zahtevo posiljajo franko. 308 Zastopniki se povsod sprejmejo.